

Bayer Zsolt: Szellemvárosok

2013 augusztus 04. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Detroit cs?djér?l mindenki hallott. De azért nézzünk kissé a felszín mögé. Ugyanis nem az a lényeg, hogy Detroit cs?döt jelentett, hanem az, hogy miért, és hogy mely városok járnak még ugyanebben a cip?ben.

Az Egyesült Államokban ma százötven város van cs?dben, illetve cs?dközeli helyzetben.

És megdöbben? módon a legfejlettebb, vagyis New York állam küszködik a legtöbb problémával. Ebben az államban húsz város áll a csúszkán, míg Alabamában egy, Dél-Dakotában pedig egy sem (a Heti Válasz szíves közlése).

Nos, a kelet-közép-európai rendszerváltások egyik szimbóluma az egykor volt „szocialista nagyipar” fellegvárainak hanyatlása, slumosodása, tönkremenetele volt. Nálunk, Magyarországon ilyen szimbólummá vált Ózd, Kazincbarcika, Miskolc, Salgótarján, Komló, Tatabánya, Dorog, Tiszaújváros - és a sort még hosszan lehetne folytatni. (Miskolc pedig azóta többé-kevésbé kezd magára találni.)

És éppen a rendszerváltás óta hallgatjuk a liberális mantrát arról, hogy éppen ezen települések tragédiája bizonyítja az elzűrt rendszer életképtelenségét, az állam alkalmatlanságát, s e negatív bizonyítékok támasztják alá a privatizáció-liberalizáció- dereguláció szentháromságának mindenhatóságát, szükségszerűségét, valamint a tőkés mindennek feletti primátusát.

A szocializmusnak nevezett rendszer életképtelenségét és erkölcstelenségét illetően nincs is semmi vita. De azt a kérdést azért csak fel kell tennünk Detroit, Buffalo, Hartford, Cleveland, Albany és Atlantic City kapcsán, hogy akkor most mi is az aktuális vallás a liberalizmus, neoliberalizmus és a globális tőkés társadalom sivár partjainál.

Csak fel kell tenni a kérdést elbűb-utóbb, hogy meddig tartható ez így fenn, és meddig fogják elhitheteni magukról ennek a rendszernek az apostolai, hogy világuk a létező világok legjobbjika.

Mi a fenét tudnak mondani a globális tőkés társadalom Panglossai Detroit üres, néptelen utcáin? Ott, ahonnét elmenekült a képzett, fehér középosztály, és maradtak a képzetlen, lumpenproli feketék és hispanók... Ahol az üres, kirabolt, felégetett házak csontvázai között Mad Max világa kutat a sitt- és szeméthalmokban, ahol üres tekintetű fekete gyerekek szúrják magukba a megváltás illúzióját, ahol vastag, zsíros, gyilkos szemetet fúj a szél. A globalizáció és a tőkés világgazdaság szemetét.

Hol vannak most az „ennél nincsen jobb” apostolai, az „ortodoxia” képviselői és az „unortodoxia” cinikus kiröhögői?

Hol vannak a piac szentségében hívők? Hol vannak azok, akik szerint a piac mindent megold, és a piac a megoldás mindenre?

Hová lettek a bankok feltétlen és alázatos szolgálói, a neoliberális gazdaságpolitika prófétái?

És háová lettek Detroit autógyárai és kohói? Hová lett a Szarvasvadász orosz bevándorlóinak ipari világa? Hol van most a Flashdance hegesztőlánnya, a nagy amerikai álom egyik utolsó idolja?

Nahát-nahát! Esetleg kiderül lassan, hogy nem csak Ózd Hétes telepről nincsen út sehová? Hogy a Hétes telep fellelhető a detroiti külvárosokban is? Sőt, a detroiti downtownban is, ahonnan szintúgy elmenekült már mindenki és minden, és esténként a kilátástalanság tüzei mellett rothad tovább a globalizáció...

Most majd Detroit, Flint, Hartford, Cleveland, Albany és Atlantic City melósainak, prolijainak is el fogja valaki mesélni, hogy szíveskedjenek innovatívabbak, kreatívabbak, mozgékonyabbak lenni, és legyenek szívesek rohángáljanak tovább a tőke után?

Már a nagy New Orleans-i hurrikán utáni szabad rablás, a percek alatt kialakuló középkori állapotok megmutatták, hogy az amerikai társadalom széthullóban van. De akkor még sokan legyintettek, ah, New Orleans, fekete gettó, eh, kit érdekel! Hát most a gazdag és fehér és protestáns keleti partot is utólérte a végzet. A pusztulás. A semmi. A teljes csúf.

Mert nem Detroit ment csúfba. Hanem a neoliberalizmus és a globalizáció.

És mindezért egyszer valakik felelni fognak. Mert nem a fekete gettók fognak fellázadni. Hanem az élet maga. És bosszút fog állni mindenért. Erre készüljtek.

Bayer Zsolt - magarhirlap.hu

Ajánló